

LAIKAS

Nr. 342
XVI M.

PERIODICO QUINCENAL LITUANO

30 DE JUNIO DE 1964

"EL TIEMPO"

Mendoza 2280, Avellaneda, Buenos Aires
T. E. 208 - 5027

Reg. Nacional de la Propiedad Intelectual
Nr. 689.755

FRANQUEO PAGADO
Concesión N° 4289
Tarifa Reducida
Concesión N° 4015

LOS LITUANOS RECLAMAN LA LIBERTAD DE SU PATRIA

Los lituanos residentes en la República Argentina, reunidos el 14 de junio de 1964 en el salón Lituanos, Brasil 835, Avellaneda, con motivo del DIA DE DUELO DE LA NACION LITUANA, ya que en esa misma fecha hace 24 años las tropas totalitarias soviéticas iniciaron la invasión y posterior ocupación del territorio nacional de Lituania donde, luego, los esbirros de los amos moscovitas se dieron a la tarea de imponer el totalitario régimen bolchevique-comunista, apelando a las medidas más crueles que pueda imaginarse.

Por lo tanto en esta aciaga, los lituanos residentes en esta noble nación argentina

RESUELVEN

- 1) Repudiar enérgicamente una vez más la ocupación del territorio nacional lituano y condenar el genocidio que se lleva a cabo en el pueblo patriota a raíz de las medidas que emplean los verdugos del Kremlin para imponer allí su oprobioso régimen totalitario, encarcelando a millares de patriotas lituanos y masacrándolos sin piedad al menor asomo de rebeldía, así como desterrando a familias enteras, deshaciendo los núcleos familiares, para trabajar como esclavos en la tala de los helados bosques siberianos, cavando en las sofocantes minas de la región ártica o colonizando las inhóspitas zonas desérticas asiáticas, donde los lituanos desterrados mueren por efectos de la inanición, las vejaciones y las ininterrumpidas pesadas labores;
- 2) Solicitar el apoyo y ayuda de las naciones libres del mundo en la empresa de liberación en que se hallan empeñados la totalidad de los lituanos, tanto en la patria esclavizada como los cobijados en las naciones democráticas del mundo, y especialmente, dirigirse al pueblo de esta noble nación argentina para que, por intermedio de su Gobierno democrático — Poder Ejecutivo y Congreso Nacional — elegido en comicios populares, vuelva a restablecer las relaciones diplomáticas con los representantes legítimos de la voluntad popular lituana, que fueron suspendidas arbitrariamente por un gobierno anterior. Este restablecimiento de relaciones diplomáticas con los reales representantes lituanos, así como el establecimiento de ellas con las autoridades del Comité Supremo Lituano de Liberación que, juntamente con el cuerpo diplomático lituano, hacen las veces del Gobierno lituano en el exilio, sería uno de los pasos más claramente definitivos para la marcha incesante e incontenible de la liberación del Pueblo y de la Nación de Lituania.

Tales son las expresiones de repudio y condena que expresan los lituanos de la Argentina, así como las esperanzas y anhelos que abrigan sus corazones en este DIA DE DUELO NACIONAL LITUANO, que, por intermedio del Centro Pro Liberación de Lituania en la Argentina, hacemos llegar al mundo libre en general y al Pueblo y Gobierno de la República Argentina en especial.

En nombre de los residentes lituanos
CENTRO PRO LIBERACION DE LITUANIA EN ARGENTINA
Jorge Gilvydis Secretario
Ceferino Iujnevich-Juknevicius Presidente
Buenos Aires, junio de 1964.

Artigos Sukakti Minint

200 metų jo gimimo jubiliejaus sukakties proga

Šiomet lietuviai visame pasaulyje, net pavergtoje Lietuvoje, švenčia Kristijono Donelaičio metus. Sukako 250 m. nuo jo gimimo. Kas buvo Kristijonas Donelaitis čia neminėsimė, nes jį gan plačiau aprašė ir pagerbė letuviškoji spauda. Čia norime kalbėti apie kitą didelį vyrą, kuris nebuvo lietuvis, nei rašytojas, nei poetas, bet kurį privalo gerbti kiekvienas laisvės, demokratiją ir tiesą mylintis žmogaus. Tai Artigas Urugvajaus valstybės kūrėjas. Šiais metais visi Urugvajaus gyventojai mini didžiausią šio krašto didvyrį.

Kai kam gal atrodys kiek keistoka, kad čia rašoma, nieko bendro su lietuvių tauta neturintį asmenį. Mus jungia su juo tie patys laisvės ir nepriklausomybės siekimai; mes kovojame dėl Lietuvos žemės bei gyventojų išlaisvinimo — Artigas kovojo dėl Urugvajaus savarankiško tvarkymosi pagrįsto demokratiniais dėsniais.

KAS BUVO GEN. JUOZAS GERVAZAS ARTIGAS

Juozas Artigas gimė 1764 birželio 19 turtingų dvarininkų šeimoje. Jo tėvai buvo Martynas Juozas Artigas ir Pranciška Antanina Armas. Pats mažas Juozukas buvo vieno iš pirmųjų Montevideo apgyventojų-kurėjo, Jono Pranciškaus Artigo sūnaitis. Juozas Artigas gimė ir savo vaikystę praleido Montevideo mieste, kur pagal anų laikų galimybes gavo ir menką mokyklinį apmokymą; bet vėliau savo mokslą papildė ir pagilino nuolatiniiais knygų skaitymais.

Nuo pačios jaunystės jis prisirišo prie žemės, prie kaimo ir jautė tikrą patraukimą ūkiškuose reikaluose, o būdamas gero būdo buvo visų mylimas ir gerbiamas.

Karinę tarnybą Artigas pradėjo 1797, įstodamas į Blandengų korpą leitenanto laipsniu. Kadangi tais laikais teritorijoje, kuri šiandien vadinama Urugvajumi, siautėjo plėšikų ir kontrabandistų gaujos neduodamos ramybės krašto dvarininkams ir šiaip gyventojams, pirmiau suminėti prašė ispanų valdžią, kad imtūsi priemonių pakeisti tokiai dalykų esmei. Vyriausybei paskyrus Artigą, šis padėtį pakeitė greitai ir efektyviai sutramdydamas plėšikų ir kontrabandistų veikimą. Dėka gerai atliktų pareigų Artigo vardas paplito po visą provinciją ir išpopuliarėjo tarp ramių kaimiečių.

Artigas apšvedė 1805 su Rafaela Villagran ir turėjo vieną sūnų vardu Juozas Marija, bet šis mirė dar jaunas 1847.

Įvykus 1810 gegužės 25 vadinamajai Gegužės Revoliucijai, kuri suteikė Argentinai nepri-

klausomybę ir padarė galą Ispanijos kolonialinei vyriausybei La Platos teritorijose, Artigas, kuris jau buvo pradėjęs rūpintis vadinamosios Rytinės Teritorijos atpalaidavimu savarankiškam tvarkymuisi, nieko nelaukęs prisidėjo prie Buenos Aires sukilėlių apleidamas Ispanijos kariuomenės eiles, kuriose tuo laiku tarnavo kapitono rangū. Buenos Aires Taryba jį mielai priėmė ir pavesdama jo vadovybėn visus sukilėlių pajėgas Rytinėje Teritorijoje (dabartinis Urugvajus)

davė jam paramą ginklais ir kitokiais reikmenimis. Bet jau tada Artigas pareikalavo savam kraštui visišką laisvės pripažinimo. Nors Taryba buvo sudaryta iš monarkistų, reiškia siekiančių įvesti absoliutinę valdžią suvaržant provincijų teises, sutiko su Artigo reikalavimais nesipriešindama, nes tai buvo vienintelis būdas, kuriuo galėjo laimėti Rytinės Provincijos gyventojų pritarimą visuotinam sukilimui prieš ispanų dominaciją.

(nukelta į 2 pusl.)

Artigos paminklas Montevideo miesto centre.

TRUMPOS ŽINIOS BALTIJOS BALSAS

Sąryšy su neįsileidimu pabaltiečių į "Laisvosios Europos" radijo programas ir labai susiaurinus "Amerikos Balso" programas, latviai pradėjo kelti mintį, organizuoti savo radijo siustuvą "Baltijos Balso" vardu. Ši mintis kaip tik buvo iškelta per latvių jaunimo kongresą ir tuo reikalu buvo padarytas nutarimas. Dabar studijos pasiūlymui nupirkti seną laivą, kuriame galėtų būti įrengtas radio siustuvas, kuris iš Baltijos jūros duotų programas visoms trims Baltijos Tautoms. UKRAINOJE IŠLEISTA ANTISEMITINĖ KNYGA

Ukrainos Mokslų Akademija neseniai išleido antisemitinę knygą, kurį savo lygiu nėra menkesnė už išleistas knygas savo laiku hitlerinės Vokietijos, kurioje nu-

rodoma, kad žydai yra viso blo-

MASKVOS ŠNIPINĖJIMO ĮTAISAI JAV AMBASADOJE

Vienolikos metų laikotarpyje JAV ambasadoje susekta 130 šnipinėjimo įtaisų, daugiausiai paprasti mikrofonai, kurie buvo įtaisyti po tinklu Amerikos ambasados rūmuose Maskvoje. Del to sovietai laiks nuo laiko perkeldinėja ambasadas į naujas patalpas išgalvodami įvairius motyvus, kad galėtų paruošti naujam šnipinėjimo būdai naujuo. siuose patalpose, pašalinus šnipinėjimo įtaisymus.

Maskvoje rodomas filmas pavadintas "Tyla", kuriame pavaizduojama visi tėvelio Stalino žiaurumai. Šis filmas turi didelį pasisekimą, nes žmonės nori ži-

noti kiek tiesos yra tame filme apie komunistinį diktatorių Staliną ir kiek yra panašumo su dabartiniu diktatorium Chruščevu.

VAŽIUOJANTIEMS Į UŽSIENĮ 1000 DOLERIŲ

Pagal naują Centralinio Banko potvarkį pakeičiamas kiekis užsienio valiutos išvežime va-

žiuojant į ne kaimyninius kraštus vietoj 750 dolerių padidina iki 1000 dol.

● Susivienijo Kuliešių šeima, nes 16 d. birželio mėn. Elzbieta Masiulonytė Kuliešienė ir sūnus Edvardas Algis išlėkė į Chicago kur jau vieną metų gyvena šeimos galva Antanas, kuris juos pasikvietė. Apsigyvens 2655 West 69 Street, gražioje Marquette Park rajone, Chicagoje.

LAUREATŲ PAGERBIMAS

Š. m. liepos 12 d. 17 val. Lietuvių Salėje, Brasil 835, Avellaneda, laureatų pagerbimui įvyks:

JAUKIOS VAIŠĖS SU MENINE PROGRAMA

kurių metu bus pagerbti nauji laureatai ir supažindinti su platesne lietuvių visuomene. Vaisių metu meninę programą išpildys Berisso "Mindaugo" dr-jos nenuilstamas vaidintojų būrelis, vad. p. Prano Stroljos. Parengimo pelnas skiriamas "Laiko" atstovo kelionės į New Yorką padengimui.

Kviečiame visus dalyvauti.

"Laiko" administracija.

